

∞ Doppelgänger ∞

Christian Deterink

I.

Misschien heb je je wel eens afgevraagd of ergens op de wereld iemand net zoals jij rondloopt. Nee, ik bedoel niet een geestesverwant, of zo, ik bedoel een exacte kopie van je: een dubbelganger. Als je de statistieken erop loslaat, dan zou je bijna denken dat die persoon moet bestaan. De aarde wordt immers bevolkt door, wat is het inmiddels, 8 miljard mensen of zo? Achtduizend miljoen mensen! Dan zou je toch zeggen dat de kans toch wel erg groot is dat er toch tenminste iemand moet zijn met dezelfde neus, mond, ogen, haarkleur en lichaamshouding als jij! Hoeveel verschillen zijn er immers sowieso mogelijk?

Ik weet dat veel mensen zouden zeggen dat het onzin is. Ze zouden misschien wel iets zeggen als: "Moet je zien hoe groot het heelal is: er zijn misschien wel een miljard miljard planeten. En tóch is op géén van die planeten, naast de aarde, leven ontstaan. We zijn immers toch nog nooit buitenaards leven tegengekomen?" En als ik dan bevestigend zou moeten knikken, zouden ze hun punt maken door te zeggen dat eigenlijk hetzelfde geldt voor dubbelgangers. Want ondanks de kansberekening en de statistieken heb je nog nooit gehoord dat ze echt bestaan. "Kijk de kranten maar na", zouden ze zeggen, "ben jij ooit een berichtje tegengekomen over twee zielen die elkaar bij toeval troffen en dachten in een spiegel te kijken?" En ik zou ze natuurlijk gelijk moeten geven. Sterker nog, tot een half jaar geleden zou ik ze zonder meer gelijk hebben gegeven. Wat wil je: in de Verenigde Staten, waar ik woon, bestaat er niet eens een woord voor, anders dan het Duitse leenwoord: 'doppelgänger'. Maar inmiddels is alles anders: want het cynische feit is dat ik juist hier, in de Amerikaanse stad New York, mijn dubbelganger vond.

Het gebeurde op zo maar een prille lentedag en ik liep op Broadway, 'minding my own business', zoals dat hier zo mooi heet. Of ja, in mijn geval was dat maar relatief, want ik liep er eigenlijk uit pure verveling. Je mag in de plaats van 'verveling' ook iets dramatischer invullen: 'frustratie', of 'wanhoop' bijvoorbeeld, misschien dekt dat beter de lading. Want daar, zo atypisch op die prachtige dag met dat heerlijke milde zonnetje, zat ik persoonlijk nogal in de put. Zonder al teveel in detail te treden (het zou spijtig zijn als je hier al zou afhaken) komt het erop neer dat ik er maar niet in slaagde een draai te geven aan een 'story' waar ik al enige tijd aan werkte.

Toch een klein stukje noodzakelijke achtergrondinformatie: ik ben freelance journalist en leef van de verkoop van artikelen. Ik had besloten het benauwde Nederland achter me te laten en me te vestigen in New York, de meest enerverende stad ter wereld. Maar helaas had dat niet geleid tot

artikelen die buitengemeen interessant werden gevonden op Neerlands redactievloeren. En aldus leidde ik al enige maanden een kwijnend bestaan, zoekend naar een ‘story’ die zou verkopen. Maar ook het vanuit een persoonlijk perspectief geschreven verhaal over de wereld van het grote geld -Wall Street- zat op een dood spoor. Of nee, beter: was begonnen op een vierbaans snelweg die was verworpen tot een modderig karrespoor, waarin mijn wielen onherroepelijk vastliepen. Het was dus in die ongelukkige omstandigheden dat ik had besloten mijn petieterige huurappartementje te verlaten om een rondje te lopen door het financiële district. Om vervolgens op Broadway, maar nu begin ik me volgens mij te herhalen, mijn dubbelganger te vinden. Of ja, vinden..., ‘vinden’ suggereert dat ik naar mijn dubbelganger op zoek was, maar dat was natuurlijk geenszins het geval. Het zou niet in me op zijn gekomen. Ik had wel eens iets gelezen over het thema, namelijk in een thriller van Dean Koontz, ‘Mr. Murder’ als ik me goed herinner, die natuurlijk een uit de hand gelopen overheidsproject als thematiek had, maar me er nooit serieus mee bezig gehouden. En bovendien had ik, zoals je inmiddels weet, andere zaken aan mijn hoofd.

Hij stond bij een hotdogkar en schoof zojuist een broodje worst, dat zo te zien verdronken was in de ketchup en mosterd, naar binnen, staand in een licht overhellende positie -als iemand met lage rugpijn- om zijn kleding niet te besmeuren. Je hoefde geen snob te zijn om te zien dat dat niet voor niets was: zijn glimmende en perfect vallende pak zag er even peperduur uit als het ongetwijfeld was.

Maar dat was natuurlijk niet wat mij hem gefascineerd deed aanstaren; dat was wèl wat er uit dat pak stak, die blonde kop en vooral dat gezicht. Ik herinner me dat ik verstijfde en dat iemand achter mij op botste, zonder dat ik overigens aandacht schonk aan diens niet-gemeende excuses. Het voelde heel onwerkelijk. Het was alsof ik mezelf zag bij de bruiloft van mijn broer, de laatste keer dat ik zelf een pak had gedragen. Zijn haren waren keurig gekamd in een onberispelijke scheiding op een wijze waarop ik mijn haren al zo ongeveer sinds mijn eerste communie niet meer had en zijn perfect gladde kin leek de draak te steken met het concept gezichtsbehandling. En hoeveel zijn verschijning omiskenbaar van die van mij, als ongewassen en ongeschoren journalistje, afweek; de volledige fysieke gelijkenis was toch onmiskenbaar. “Als twee druppels whiskey”, herinnerde ik me opeens een lijn uit een Lucky Luke-verhaaltje waarin een ‘evil twin’ van onze held ten tonele was verschenen.

Mijn dubbelganger had intussen zijn hotdog alweer verorberd. Ik volgde zijn bewegingen gebiologeerd. Hij liet zijn ongeïnteresseerde blik kort gaan over de mensen die de stoep bevolkten, veegde toen niet-aanwezige sausresten uit zijn mondhoeken weg met een servetje en zette zich kordaat in beweging. Naar mij toe!

Instinctief bewoog ik me enkele stappen achterwaarts, tot achter een stapel vuilniszakken. Het klinkt misschien raar, maar om de één of andere reden wilde ik niet dat hij mij zou opmerken. Omdat ik niet wilde dat hij mij zou herkennen? Omdat ik de confrontatie niet aandurfde? Ik weet het niet. Hoe het ook zij: half verstopt keek ik toe hoe hij op me af kwam en toen langs me heen

liep. Zijn gefocuste blik week geen moment en hij merkte me niet op. In het voorbijgaan liet hij zijn servetje achteloos op het trottoir vallen.

Ik begon hem te volgen. In de middagdrukte was dat makkelijk genoeg. Bovendien kwam mijn dubbelganger met zijn kaarsrechte gestalte ruim boven de meeste mensen uit. Dat was een ding wat me al meteen opviel: dat hij ook bepaalde manieren van me verschilde. Deze man straalde een groot zelfvertrouwen uit en een zekere doelgerichtheid in zijn manier van doen. Iets wat ik allemaal leek te ontberen. Hoe vaak was mij bijvoorbeeld niet gezegd dat ik rechter op zou moeten lopen?

De achtervolging duurde maar kort. Twee blokken verder boog mijn dubbelganger opeens af om te verdwijnen door de draaideuren van de lobby van een kantoorkolos. Toen ik ook eindelijk binnen was, zag ik nog net hoe hij zijn portefeuille toonde aan de bewaking en met flinke stappen koers zette naar de liften.

Wetende dat ik nooit voorbij de bewaking zou komen, ging ik weer naar buiten en keek nieuwsgierig omhoog naar de luifel boven de hoofdingang, benieuwd waar hij werkte. 'Lehmann Brothers', stond er te lezen.

II.

Oké, ik zal het woord er maar meteen uitgooien: 'obsessie'. In het engels 'obsession', toevallig ook de naam van een sjiek geurtje. En dat terwijl obsessies maar al te vaak nogal onwelriekend zijn. De mijne was dat in ieder geval wel, zo moet ik nu toegeven. Mijn obsessie voor mijn dubbelganger bedoel ik dan, want daar heb ik het natuurlijk over; ik hoef het toch niet uit te tekenen, mag ik hopen?

Ik zal het héél kort houden: gedurende een periode van vier maanden volgde ik mijn dubbelganger non-stop. Van het appartement in SoHo dat hij bewoonde (daar was ik snel genoeg achter gekomen) naar zijn kantoor, de sporadische voedselgerichte middagwandelingetjes (hij was een hotdog-junk!) en zijn avondlijke terugreis naar huis, vaak na een exclusief restaurant te hebben gefrequentieerd. Ik was er steeds bij, onherkenbaar verscholen onder een baseballcap en achter een hoornen bril... Hoeveel uren ik niet op hem heb zitten wachten... verscholen in een portiek of achter een boom, zitten aan een tafeltje van de koffietent tegenover de hoofdingang van Lehmann, ik zal niet eens beginnen met een poging het uit te rekenen.

Je vraagt je nu waarschijnlijk af wat me in hemelsnaam bezielde. Het wordt moeilijk, maar ik zal proberen het uit te leggen. Het belangrijkste was, althans aanvankelijk, eenvoudigweg mijn fascinatie voor die kopie van mezelf. Ik kreeg er niet genoeg van hem te zien, waar dan ook en zo vaak mogelijk. Mijn tweede ik, de spiegel van mezelf, een beetje misschien wel zoals Narcissus zijn blik niet kon afwenden van het oppervlak van die vijver.

Maar naar gelang ik hem meer zag, wilde ik hem ook begrijpen en weten hoe zijn leven er uit zag. En zo begon ik te onderzoeken, mijn natuurlijke reflex als journalist. Het duurde slechts een dag voor ik zijn naam ontdekte: het stond gewoon op het postvakje van zijn

appartementencomplex. David Kerry. Het feit dat hij dezelfde initialen als ik had, intrigeerde me mateloos. Ik gebruikte hiernaast alle mogelijke middelen om meer van hem te weten te komen, tot het openscheuren van zijn vuilnis toe. Maar mijn belangrijkste onderzoeksmethode was mijn i-Book, mijn heilige graal. David's werkuurtjes, die ik doorgaans doorbracht in genoemde koffietent, gebruikte ik om het web te besurfen. Zijn curriculum vitae, of 'track record' zoals men hier zou zeggen, bestond ten eerste uit een rechtenstudie bij een goed aangeschreven universiteit die hij –natuurlijk- cum laude had afgerond en waarbij hij staatskampioen in een klasse langebaanzwemmen was geworden. Het tweede deel beschreef een ronkende carrière bij allereerst Morgan Stanley, toen Morgan Chase en nu uiteindelijk Lehmann, waar hij zich had opgewerkt tot vooraanstaand beleggingspecialist. Als prille dertiger, hij was maar 10 dagen jonger dan ik, was hij begeerd vrijgezel. Het appartement in SoHo mat ruim tweehonderd vierkante meter, exclusief dakterras en was voor elke normale sterveling onbetaalbaar, zelfs als die een kwart van de marktwaarde hoefde neer te tellen. Het behoeft in dit licht geen nadere toelichting, dat hij zijn schapjes meer dan op het droge had, sterker nog: die graasden ergens in het hooggebergte. Nee, als David Kerry's leven één ding uitwasemde was het wel dit: succes. Succes en nog eens succes.

En daarmee kom ik meteen bij een tweede beweegreden voor mijn obsessie voor hem: namelijk de vraag hoe het kon zijn dat hij 'king of the hill' was en mijn leven zo weinig geslaagd was en alle richting leek te ontberen. Sterker nog: de creditcardschulden die ik begon op te bouwen, om niet te reppen van mijn huurachterstanden, wezen steeds nadrukkelijker maar naar één plek: 'the gutter'. Hoe onterecht misschien ook, ik was ervan overtuigd dat David ook precies dezelfde 'basis-persoonlijkheid' had als ik. Dezelfde vermogens, dezelfde talenten. Dezelfde 'mindset', om zo'n vreselijk woord te gebruiken. Hoe kon het dan zo zijn dat onze levens zo afweken?

Het was alleen nog maar meer reden om nòg meer te graven. Ik kwam op internet via vrienden in contact met de hackers 'Ummon' en 'Wasp81', twee uitgesproken anarchistische anti-kapitalistische types die me maar al te graag hielpen David te ontrafelen. Wat wil je? Voor hun was een 'Wall Street stock broker' zo ongeveer de verpersoonlijking van de duivel. 'The Devil wears Armani', zoiets.

Hoe dan ook, met de hulp van mijn nieuwe hackende vrienden kwam ik nog veel meer over D.K. te weten. Dat hij nog nooit in aanraking was gekomen met justitie bijvoorbeeld. Of dat hij vorig jaar enkele miljoenen aan bonus had opgestreken. Maar ook dat het geld er bij hem bijna net zo hard uit leek te gaan. Aan een luxe jacht in Cape Cod, een Aston Martin DB7 en peperdure restaurants bijvoorbeeld, maar in algemene zin gewoon aan alles wat duur was. Hij had voor anderhalve ton een fauteuil gekocht, 'need I say more?' Hoe dan ook, opvallend was hoe weinig geld hij daadwerkelijk spaarde. Want met het geld dat hij niet verbraste, zat hij 'knee-deep' in aandelen, opties en tal van andere financiële producten, die ik zelf nooit helemaal zou begrijpen, hoezeer ik het ook zou proberen.

Maar naarmate ik meer over David Kerry te weten kwam, begon mijn beeld over hem te kantelen. Er werd een duistere kant van hem zichtbaar en die werd steeds groter, als een schaduw

die lengt bij het invallen van de avond. Waar ik David aanvankelijk had gezien als über-succesvolle hipo, drong zich steeds meer het beeld op van een gewetenloze woekeraar die over lijken ging. Ik wist met behulp van genoemde anarcho-hackers interne rapporten op te diepen uit zijn Morgan Stanley tijd, waarin met enige afkeer werd beschreven hoe hij in een complex financieel spel een schoenenfabriek uit Minnesota over de kop had laten gaan. Hij verdiende er miljoenen mee en stond klaarblijkelijk geen seconde stil bij het feit dat hij een gezond bedrijf ten val had gebracht. Dezelfde teneur was merkbaar in andere stukken die ik wist te bemachtigen: David Kerry had altijd en overal waarde gecreëerd, maar had er bij wijze van spreken zijn eigen moer voor aan de duivel verkocht.

En zo begon zich langzamerhand een derde beweegreden voor mijn obsessie voor hem te ontwikkelen, die al snel alle andere zou verdringen. Woede. Langzamerhand begon ik steeds bozer te worden op mijn dubbelganger. Op zijn gewetenloosheid en zijn boosaardigheid. Het idee dat hij voor zoveel mensen, zoals al die werknemers van die schoenenfabriek, het beeld van het kwaad was geworden, pinde zich vast in mijn hoofd. Ik stelde me voor hoeveel woede en afkeer alleen al zijn verschijning zou oproepen bij al die mensen. En dat maakte me razend, want het was niet alleen zijn gezicht, maar ook het mijne!

Ik zette mijn onderzoek vanaf dit moment met nog meer fanatisme voort. En wat ik allemaal nog meer van hem te weten kwam, verdiepte alleen nog maar mijn woede. Ik ontdekte waar David zich mee bezig hield bij Lehmann. Hij handelde voor het bedrijf in zogeheten financiële derivaten. Alhoewel hij er voor het bedrijf enorm veel geld mee verdiende, zat er een luchtje aan, wat heet: het stonk de tent uit. Want de financiële producten waar hij zoveel mee verdiende bestonden voor een groot deel uit de opgeknipte en weer doorverkochte hypotheekschulden van miljoenen 'gewone' Amerikanen die onder hoge rentes top-hypotheek was aangesmeerd. En deze 'sub-prime' hypotheek of 'ninja'-hypotheek (hypotheek waar geen inkomen, vaste baan of bezit tegenover stond) waren eigenlijk een tikkende tijdbom. Want dat de luchtbel een keer moest gaan klappen leek onontkoombaar, net zoals het onontkoombaar was dat al die hardwerkende gewone burgers in de grootste problemen zouden komen. Anders gezegd: David verdiende niet alleen miljoenen met de handel in lucht, maar deed dat ook nog eens over de ruggen van anderen. Op de één of andere manier vond ik zijn activiteiten bij Lehmann nog veel schokkender, dan wat hij eerder allemaal al had uitgevoten.

Maar het was niet toen, dat ik het besluit nam dat ik hem kapot moest maken. Dat moment kwam pas op het moment dat ik me, het spijt me dat ik het moet toegeven, verlaagde tot een heus misdrijf: ik brak in bij zijn woning. Moeilijk was dat overigens niet, ondanks het feit dat ik natuurlijk geen sleutel had. Ik huurde gewoon een duur pak, scheerde me en trok zelfs een kam door mijn haar. Eenmaal zover gekomen was het bij de huismeester van het complex eenvoudig uitgelegd dat ik mijn sleutel was verloren. Geen spoor van twijfel. Een vriendelijke glimlach en een loper later stond ik binnen. Een eitje.

Ik moet zeggen dat het een bijzondere ervaring was om door David's appartement te lopen. Ieder ander had zich misschien vergaapt aan de ultramoderne inrichting, het peperdure interieur en de monsterlijk grote flatscreen televisie, maar daar kék ik niet eens naar. Ik staarde gebiologeerd naar de ingelijste foto's op het dressoir in zijn slaapkamer. Een lachende David als student, een foto van hem bij een zwemwedstrijd, nog één met vrienden van hem. Een foto van hem als jongetje met zijn ouders, pakte ik op en hield ik minutenlang dicht voor mijn ogen. Tot mijn verbijstering had David als kind ook al precies op mij geleken. Het was onwerkelijk, zelfs zijn ouders leken op die van mij, alhoewel natuurlijk veel minder letterlijk dan de pijnlijk scherpe gelijkenis van David zelf.

Ik vervolgde mijn zoektocht in zijn huis, zonder te weten wat ik nu eigenlijk zocht en kwam in zijn studeerkamer. Op het eerste oog een archetypische kloon van de 'study' van een geslaagde zakenman. Een gigantische notenhouten boekenkast ramvol boeken met dure goudbeletterde leren ruggen en een bureau zo groot dat er een vliegtuig veilig op zou kunnen landen, omgeven door enorme leren fauteuils waar een kleine kudde koeien voor moest zijn geofferd. Maar het was nog niet eens het overdreven patserige vertoon wat de hele kamer uitschreeuwde, dat me ontstemde. Dat waren echter wel de ingelijste prenten achter het bureau.

Het leken wel slechte collages van een middelmatige basisschoolleerling, maar dat maakte de inhoud niet minder schokkend. Ik zal me beperken tot de beschrijving van misschien wel de misselijkste prent, die overduidelijk handelde over de eerdergenoemde Minnesotese schoenenfabriek. Het was klaarblijkelijk een cadeau van ene Jared Reneaux, die een persoonlijke boodschap aan het ding had toegevoegd (iets in de trant van 'dank voor de goede samenwerking', meen ik me te herinneren). Het was een naam die ik herkende als één van David's collega's uit zijn MS-tijd. Aan de linkerzijde van de collage waren verschillende krantenknipsels over elkaar heen geplakt die handelden over het drama van het faillissement van het bedrijf. Hier overheen was een bandenspoor getekend, dat doorging tot de linkerzijde van het collage, die werd beheerst door een trotse David, zittend in een luxe Italiaanse sportauto. De boodschap die het hele ding uitstraalde was zó misselijk, zó respectloos, dat ik letterlijk een zure smaak in mijn mond voelde. Maar het ergste van alles was nog dat David het nodig had gevonden het gedrocht op zo'n prominente plaats in zijn werkkamer te hangen. Het was op dat moment dat ik besepte: David Kerry moet kapot!

III.

De wraak van de doppelgänger! Tijdens die vele slapeloze nachten van die zomer in mijn bloedhete appartementje had ik de film al zovele malen afgedraaid. Op zomaar een doordeweekse avond zou David Kerry thuis komen, voldaan na weer een dag luchthandel. Hij zou mij in een grote fauteuil in de woonkamer aantreffen, de handen ineengestrengeld als de zoveelste schurk in een James Bond-film. De poes op schoot ontbrak nog, natuurlijk omdat David niet van huisdieren hield (ik evenmin overigens). 'Zo', zou ik zeggen als David over zijn

eerste verbazing heen was, 'Zo'. Hierna zou ik David hooghartig een stoel wijzen en een monoloog afsteken over hoe ik alles over zijn handel en wandel wist en ik de kennis en macht had om hem kapot te maken. En ten slotte zou ik natuurlijk mijn voorstel uit de doeken doen: je trekt je nu terug uit het Wall Street wereldje en gaat je tijd wijden aan goede doelen, of anders... Of anders wat, eigenlijk? Ik kan nu niet meer precies reproduceren wat ik allemaal had bedacht in mijn koortsachtige gedroom. Ik weet nog wel welke andere idiote ideeën ik allemaal kreeg. Zoals het 'creepy' scenario dat David mij allang op het spoor was. Hij had vernomen van de huismeester over de sleutel-kwijt-scène (wat onwaarschijnlijk was, want hij verwaardigde zich nooit een half woord te spreken met hem) en had sporen in zijn appartement gevonden die naar mij hadden geleid (wat nog veel onwaarschijnlijker was). Ik zou elk moment van bed kunnen worden gelicht door zijn onfrisse handlangers, waarna David zelf zijn sinistere plan over me zou uitstorten: hij zorgde ervoor dat ik werd opgepakt door de politie voor al zijn financiële malversaties, die elk moment zouden moeten uitkomen. En hij zelf zou ongehinderd en voorzien van een nieuwe identiteit (nog obscener: hij zou mijn identiteit aannemen) de rest van zijn leven in weelde slijten op een Bahama-eiland naar keuze.

Tja, al de scenario's die voor mijn geestesoog voorbij zijn getrokken: wat een tijdverspilling! Want uiteindelijk ging het natuurlijk allemaal anders. Gaat er immer ooit iets zoals je verwacht? Je had het misschien zien aankomen omdat je de naam al eerder had gehoord, maar inderdaad: het toen nog volstrekt ongedachte gebeurde: Lehmann Brothers ging failliet.

Ik weet nog hoe ik die ochtend op mijn vaste stek in de koffietent zat en urenlang ademloos alle nieuwsberichten bekeek die mijn i-Book me kon voorschotelen. Ik kon het niet geloven en het besef begon pas tot me door te dringen, toen ze vanaf het einde van de ochtend ze naar buiten begonnen te druppen: de opeens werkloze Lehmannen. Met een doosje onder de arm gevuld met wat persoonlijke spullen kwamen ze door de draaideur. De big shots, de gesjeesde managers in dito Armani-pakken, de 'helden' van de financiële wereld: als een stel geslagen honden dropen ze af.

David was één van de laatste die de kantoorgebouw verliet. Zijn doos was wat groter dan de andere, zijn gezicht wat bleker wellicht, maar verder was er weinig verschil met al die anderen. Ik moet zeggen dat ik schrok toen ik zag hoe hij er aan toe was, ik bedoel: ik ken mezelf, die blik in de ogen moet ik hebben gehad toen ik als jongen getuige was hoe mijn hond werd overreden door een vrachtwagen. Totale verbijstering en ontredding. Zo leek David er nu aan toe te zijn, in shock.

Ik volgde hem, natuurlijk, uit gewoonte en toen ik een paar uur later, toen hij inmiddels zich had opgesloten in zijn appartement, weer meer dan voldoende tijd had om na te denken, begonnen de implicaties voor hem zich aan me te ontvouwen. Want David had dan wel perverse bonussen opgestreken en bakken met geld binnengeharkt, ik wist ook dat hij een kolossaal gat in zijn hand had. Wat zeg ik, een zwart gat, dat alles om zich heen opslokte. En hierdoor had David géén spaargeld, maar paradoxaal genoeg juist veel schulden. En alsof dat al niet erg genoeg was had

hij het grootste deel van zijn geld de laatste maanden uitgerekend geïnvesteerd in... aandelen en opties van zijn werkgever! Ik besepte dat David in één klap failliet was.

In de weken die volgden werd ik totaal opgeslokt door de gebeurtenissen die om me heen gebeurden op Wall Street. De val van Lehmann bleek het startschot te zijn van een enorme aardverschuiving. Een aardbeving. Een crisis! Ik werd erdoor bevangen en tekende alles op, als journalist die ik nog steeds was, want ik wist dat hier geschiedenis werd geschreven. Ik begon zelfs een schijn van een naam op te bouwen als financieel correspondent die vanuit het oog van de storm verslag deed. Het ongekeerde feit deed zich voor dat er zowaar stukken van me werden geplaatst in de Volks, de NRC en de Trouw. Er stroomde iets van een inkomen binnen, waarmee ik mijn huurachterstanden kon voldoen en ik me weer eens een fatsoenlijke maaltijd kon veroorloven. Kortom: ik zat door de hele crisis opeens in de lift!

In de tussentijd bleef ik David in de gaten houden, maar die liet zich in het geheel niet meer zien. Het was al weer weken na het faillissement toen ik hem zijn appartementencomplex uit zag komen. Hij was bijna onherkenbaar in zijn trainingsbroek, vuile rugbyshirt en vlasbaardje. Zonder een spoor van de kracht en doelgerichtheid die hem zo kenmerkten, slofte hij over straat naar de dichtstbijzijnde Seven Eleven, om niet veel later met twee tasjes vol boodschappen de terugreis te aanvaarden. Ik volgde zijn gang aan de overzijde van de straat en ik moet zeggen dat ik geschokt was. Allereerst besepte ik dat het doel dat ik mezelf had gesteld allang was geslaagd, zonder enige actie van mijn kant zelfs: David Kerry was volledig gesloopt. En ten tweede besepte ik dat ik medelijden met hem had. In zijn gezicht zag ik een lijden dat me pijn deed, bijna alsof ik zelf leed. Maar in zekere zin was dat natuurlijk ook zo. En ten slotte besepte ik opeens dat ons lot aan elkaar verbonden moest zijn; echter niet op een normale manier, maar precies omgekeerd. In de tijd dat David Kerry succes had, zat ik in de put en nu David pech had gehad, was mijn geluk omgekeerd rechtevenredig. 'The pauper and the prince', zo iets.

De crisis zwol intussen steeds verder aan tot Jaren Dertig proporties en ik moet toegeven dat de werkzaamheden die dit voor mij inhielden, mij steeds meer in beslag namen. Ik schreef en verkocht nog meer artikelen en trad zelfs een keer op in een Nederlands nieuwsprogramma. Ik veronachtzaamde mijn dubbelganger kortgezegd en toen ik, weken later, weer een keer poolshoogte kwam nemen, bleek David Kerry gevlogen. Natuurlijk was ik verontrust, want ik beschouwde David inmiddels zo'n beetje als mijn tweede ik, en ik was bezorgd over hoe hij er aan toe was. Ik begon rond te vragen en kwam uiteindelijk te weten dat David door schuldeisers uit zijn appartement was gezet en terug was gekeerd naar zijn ouders, in 'upstate' Hackensack, een onaanzienlijke provinciestadje met een even passende als potsierlijke naam: 'Hackensack', hoe verzin je het...

Het was in deze tijd dat ik het idee had gekregen om de hele bankencrisis en financiële crisis die hieruit voortkwam te gaan vertellen vanuit het perspectief van mijn dubbelganger, David Kerry. Mijn 'doppelgänger' die in het hart van het systeem dat de wereld in een ongekeerde recessie had gestort, had geopereerd. De achtergrond-informatie voor dit boek had ik allang verzameld: mijn appartementje stond vol met stukken over David's leven. Maar voor het boek was er nog één ding

nodig, wist ik: een persoonlijk gesprek met David zelf. Wat waren zijn beweegredenen geweest? Zijn 'hopes and fears'? Om mijn boek een succes te laten worden, moest ik er achter komen wat voor een persoon David was en diep, heel diep in zijn wezen doordringen. Ik moest eindelijk de stap zetten om de confrontatie te gaan en hem te ontmoeten.

En zo bevond ik me een kleine week later in Hackensack. De familie Kerry woonde in een dertien-in-een-dozijn huis in één van de buitenwijken. Koloniale stijl, witgeverfde houten buitenmuren waarvan de verf al begon af te bladderen, veranda aan de voor- en achterkant, een gebutste Dodge op het inrit en vergeeld gazonnetje. Zelf het 'white picket fence' ontbrak niet. De woning van een doorsnee 'all american' gezin dat het hoofd net boven water kon houden. Dat was het nest waar David Kerry uit voortkwam.

Ik hing enkele dagen om huize Kerry rond. Uit voorzichtige navraag kwam ik erachter dat David in het souterrain was gaan wonen. Ook nu weer vertoonde hij zich nauwelijks en de enkele keren dat ik een glimp van hem opving, maakt hij een uitgesproken lusteloze indruk. Hij oogde ongezond en ik zag dat hij rookte als een ketter, iets dat hij eigenlijk heel smerig moest vinden, want dat vond ik ook.

In mijn motelkamer had ik mijn gehele dossier van hem nog eens uitgebreid doorgenomen en na een volle week besloot ik dat het tijd werd voor onze ontmoeting, onze confrontatie. Ik voelde de spanning die avond, toen ik op bed ging liggen in een bij voorbaat kansloze poging om te slapen. Hoe zou de ontmoeting gaan? Hoe zou David reageren op zijn 'doppelgänger'? Zouden we elkaar als broers in de armen sluiten, of zou hij zich juist bedreigd voelen? Zou David bereid zijn te praten? In de lange uren van de nacht bleef ik in mijn hoofd maar malen.

Ik stelde me voor dat David schuld zou bekennen, misschien wel zou huilen. Hij had het allemaal maar gezien als een spel. Of: hij deed gewoon wat zijn baas van hem verwachtte. Hij had nooit de implicaties gezien van zijn daden. Iedereen deed het toch? Als hij dat handeltje niet maakte, zou iemand anders het wel doen! En wat was er mis aan het kapitalistische systeem? Besefte men niet hoeveel geld werd verdiend op Manhattan? Uiteindelijk profiteerde iedereen daar toch van? Het klopte toch wat Gordon Gecko altijd zei: 'Greed is good!' En ach, dat schilderijtje in zijn werkkamer, dat was toch gewoon een goede grap? Die Jared ook, je kon altijd zo met hem lachen! Dat was toch niet serieus?

Al dit soort dingen zou David allemaal kunnen zeggen, besefte ik. En ik wist dat ik er nog niet eens zoveel tegen in kon brengen? David was toch ook maar een klein radertje geweest in dat hele systeem? Het was toch niet zo raar dat hij net als iedereen geld probeerde te verdienen? Overal, bij welke zakenbank je ook kwam, was de handelsvloer een gekkenhuis, een catatonie van bellende, schreeuwende, hysterische handelaren, allemaal proberend de maximale winsten te halen. Allemaal acteurs in een krankzinnige klucht. Een irreële luchthandel, dat was het, een kolderiek gegoochel met cijfertjes. Het zou allemaal nog niet eens zo erg zijn, als het niet op zo'n directe manier hele economieën en hele samenlevingen bedreigde...

Zoals ik zo lag te malen daar die nacht, beving me een vreselijk bedroefd gevoel, dat zelfs met het onderwerp waarover ik nadacht toch niet te verklaren was. Misschien was het de entourage: de

troosteloze motelkamer, waar ik, klam zwetend omdat de airconditioning het niet deed, slapeloos naar het vuile plafond lag te staren. Maar ik weet zeker dat het meer was; ik weet nu zeker dat ik die nacht al iets voorvoelde. Iets van het drama. Want alle dubbelgangers moeten toch ook geestesverwanten zijn?

Die ochtend werd ik, zoals je al had kunnen voorspellen, geradbraakt wakker. Het grijze licht dat gefilterd door de goedkope gordijnen de kamer in scheen, leek al een voorbode te zijn van een uitgesproken slechte dag. Met enige verbazing merkte ik dat ik niet alleen barstende hoofdpijn had en me verdoofd voelde maar ook nog steeds zeer gedeprimeerd. Toen ik een paar uur later in een diner een stevig ontbijt met veel koffie had gebruikt, voelde ik me weinig beter en even overwoog ik zelfs het interview voor die dag af te blazen. Maar ik vermande me en reed met mijn huurauto naar David's huis.

Toen ik de ambulance opmerkte, die met zwaaiende sirene in de straat geparkeerd stond, zag ik heel even zwart voor mijn ogen. Verdoofd en met een weer snel opkomende hoofdpijn reed ik naderbij en hield de auto stil. De ambulance stond voor het huis van de Kerry's, natuurlijk. Er omheen had zich een kleine menigte verzameld. Ik stapte uit en moest me vasthouden aan het portier. Ik herinner me dat ik zwaar hijgde, alsof de lucht opeens een stroperige substantie had gekregen. Het duurde maar enkele momenten voor de voordeur werd geopend en een viertal ambulancebroeders een brancard naar buiten droegen. De brancard was bedekt met een laken, maar ik wist toen al zeker wie eronder lag. Ik strompelde de straat over, mijn blik gericht op dat laken en die vorm daaronder, die nu de ambulance werd ingeschoven. "Het is wat", hoorde ik iemand zeggen, "het is de zoon van de Kerry's. Ik hoorde dat het zelfmoord was."

IV.

Het zal je misschien verbazen, maar het boek kwam er uiteindelijk toch. Mijn verhaal over de opkomst en ondergang van de beurshandelaar Aron Whitley (ik had besloten David's naam niet te gebruiken en zijn familie te beschermen) op de achtergrond van de bankencrisis, werd een bestseller. Wat zeg ik, een geramde bestseller! De literaire critici hadden vooral lof voor de diepgravende en doorwrochte schets van het hoofdpersoon. Ook de surreële kant van het verhaal, die eruit bestond dat het verhaal werd verteld door een protagonist die in 'Aron' zijn dubbelganger had ontdekt, viel bij de heren critici in goede aarde. 'Een krachtige metafoor over hoe iederéén zou zijn meegesleurd met de Wall Street-praktijken', dat soort gebazel. Het was in géén van de recensenten die ik over mijn boek had gelezen opgekomen, dat zelfs dit aspect van mijn verhaal geen fictie was. De vele miljoenen lezers over de hele wereld mijn boek hadden verslonden, maakte het waarschijnlijk ook niets uit. Zij waren inmiddels stuk voor stuk door de economische crisis geraakt en waren simpelweg gefascineerd door mijn verhaal dat van binnenuit over dit verderfelijke wereldje was geschreven. Het boek voldeed kortgezegd, dubbelganger of niet, in een schreeuwende behoefte.

Mij intussen ging het met al deze ontwikkelingen voor de wind, dat behoeft natuurlijk geen uitleg. Ik groeide uit tot een internationaal een gevestigde naam op het gebied van de wereldwijde crisis, ik werd uitgenodigd voor tientallen talkshows en lezingen. En ik werd door eenieder gezien als de gerespecteerd journalist, die ik altijd al had willen worden.

Maar toch bleef er één ding aan mij knagen. En dat doet het nog steeds. Het feit dat ik nooit een woord gewisseld heb met mijn dubbelganger. Het feit dat we elkaar nooit in de ogen hebben gekeken. Ik vervloekte mezelf dat ik de ontmoeting met hem maar eindeloos had uitgesteld tot het te laat was. En ik kon het mezelf niet vergeven dat ik, terwijl ik had gewéten in wat voor een desolate toestand hij verkeerde, niet had geprobeerd om hem er bovenop te helpen, of hem maar te troosten. Ik had hem kunnen vertellen over het diepe dal waar ik uiteindelijk ook uit gekomen was. Maar dat alles had ik niet gedaan. En nu was het te laat...

Maanden na diens sobere begrafenis keerde ik nog een keer terug naar Hackensack. De openbare begraafplaats. David was gereduceerd tot een eenvoudige steen tussen de velen, met op zijn graf een verwelkt bosje bloemen. Misschien was het mijn vermoeidheid die dag, of een plotseling opkomende pollen-allergie, maar mijn ogen schoten in ieder geval vol. Ik zakte op mijn knieën en legde mijn hand op de steen, die geruststellend koel aanvoelde. “Jij”, fluisterde ik zacht omdat niemand anders dan David het hoefde te horen, maar wel in het Engels in de curieuze overtuiging dat hij het moest kunnen verstaan, “jij bent de belangrijkste persoon in mijn leven. Ik had je zo graag willen ontmoeten, we hadden zoveel te bepraten gehad. We hadden zoveel voor elkaar kunnen betekenen. Maar het heeft niet zo mogen zijn. Maar toch, David, zul je er altijd voor mij zijn, mijn dubbelganger...”

